

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háború hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétidő és ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrsére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, január 13.

Ki a vivát?

Nem úgy választják már a képviselőket, mint hajdanában a követeket.

Akkor is ivott a magyar választáskor, mert hát lovat se vesz áldomás nélkül, meg némi panama is volt úgy magyar szószra, ólmos botokkal segítve ott, ahol a szó gyöngye volt az érzés árnyalására, de hát akkor maga szőrü embert fogott jelöltnek, tudta kinek az egészségére iszik, meg bizonyos volt benne, hogy ha a követnek megírja az utasítást, hát az úgy fog cselekedni és nem másképpen, mint ahogy utasítva volt.

Ma pedig másképpen megy.

A jelölt urak választják a kerületet, melyek nagy részének szabott ára van, már t. i. a minimumot illetőleg, mert így takarmány hiány idején drágább s ha meg van a kellő súlyos argumentum, nem ólomból de igaz körmöczi aranyból, akkor aztán szeretné látni a kerület azt a jelöltet, akiért ő nem lelkeseedik.

Programm beszéd előtt nem is igen akad, aki ismerné a jelölt urat, mikor pedig megérkezik, látják, hogy más szőrü ember az mint ők, bármilyen a beszéde, eszejárása, de hát paroláz és fizet. Hangja is jó van vagy neki, vagy a kortesének, hát mi kellene még egyéb? Egy-két napig köztük van a barátságos ide-

gen, aztán úgy el rugaszkodik tőlük, hogy öt évig hirt se hallani felőle. A jó ég meg jobban tudja, hogy mit csinál, de ha jól le eresztette a tejet, hát csak vigye a megbízó papirosát. Ugyis kiérti az urak dolgát? Mindegy az ez vagy más.

Vannak ismét kerületek, ahol egy-egy varázsszó hat. A 48, a Kossuth neve, a nem fizetünk adót stb. Az embert ugyan nem ismerik, de jól beszél, éljen.

Választás után aztán keverednek a hon atyák s nemsokára hallják fél füllel, hogy változott a képviselő bőre nemzeti-szinüre, vagy sárga-feketére, de a kerületnek öt évig semmi köze hozzá.

Most szabadon kellene itélni a nemzetnek olyan ügyben, ahol Tisza, Andrassy, Apponyi se tudnak dönteni, hiszen hárman háromfelé indultak igaz látásra.

És a nagy nemzeti ítélet elő napjain olvassuk, hogy mely képviselők vannak proskribálva — ezeknek bukni kell — mely kerületnek mi az ára stb. sőt pénzekekről is nyíltan beszélnek, melyek a választásokon fognak szét gurulni.

Gondolom, hogy ha minden vesztegetésre szánt forinthez csak egy mákszemnyit ragasztanának azokból az urakból, kiknek zsebéből ki került e célra, hamar látnók, hogy mennyi ember tűnt el közülünk. De nem ragad a husból semmi a forintokhoz s így fájdalom a vesztegetés vigan mehet. Mert töménytelen pénz fordul meg a választások idején.

Csak a zászlókat, tollakat, fuvaroso-

kat, banketteket vegyük, miképpen nem képeznek vesztegetést, vegyünk olyan jó magyar kerületet, hol nem is lehet vesztegetni, mégis annyira megy fel az alkotmányos költség, hogy szegényebb, sőt némileg jómódu ember se próbálkozhatik meg a jelöltséggel, ha arra való volna is.

Jelöltek lesznek tehát az akarnokok, kiknek pénzük is van hozzá. Az ilyenek pedig potyára nem dobják ki a pénzt, sőt inkább hasznos befektetésnek nézik a mandátumot — s ezek fogják a nemzet ítéletét, a nemezist képviselni!?

Ha a feltétlenül tisztán választott és odavaló embereket összeszámítjuk a Házban, nem csalódunk, ha elég volna nekik egy tuczat szék. A többi üresen maradna.

Hát pedig lelkiismereti ügy a választás. Vagy érti valaki, hogy mire szavaz, vagy nem. Ha nem érti ne szavazzon, mert a szavazás nem játék, a szavazások eredménye az egész országra ki hat. Ha pedig érti valaki, hogy mire szavaz, hát el ne maradjon kényelemből s meg ne adja magát gyáván. Ha magyarnak született ne cigánykodjék, hanem vallja ki a szót nyíltan.

Ha valaha most kell lelkiismeretesen szavazni, mikor három híres név, Tisza, Andrassy és Apponyi néznek a nemzetre. Kit akartok követni?
 P-y.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Első csalódásom.

Irta: Darceit.

— Derék fiu vagy, — dicsért meg levelében atyám, mikor a kollégiumi vizsgáimat elvégeztem.

— De meg is jutalmazom fáradságodat! Gondoskodtam róla, hogy vigan teljék szünidőd. Itt Maisonvalban, az Oise partján, közel az erdőhöz, nyaralót béreltem; halászhatasz, vadászhatasz, kedved szerint napestig.

Már maga az elismerés s ez ígéret is jutalom volt, pedig a valóban kecsegtető csak ezután következett:

— Házunk a Rózsa-villa tőszomszédságában van, melyben egyik unokanővéred, Clairville Henriette nyaral. Sokszor beszéltem neked Henrietteről; itt a maisonvalli koldusok s a környékbeli szegények áldják a nevét.

Hölgyek iránti előzékenységre nem oktattak. A fiam vagy s az én fiamat lovagiasságra

nem kell tanítani. Csupán figyelmeztetek: légy rajta, hogy megnyerjed cousineod becsülését, vonzalmát; különös súlyt helyezek erre.

Való ez, vagy álom? A szünidőt Maisonvalban, unokanővérem társaságában tölthetem, akit világos apai parancsra meg kell hódítanom!

A levél harmadik pontja teljesen betetőzte örömmömet:

— A mellékelt összeget, — folytatta atyám, — fordítsd ruhatárad berendezésére. Már abba a korbá jöttél, amelyben nem korlátozhatom izlésedet. Teljesen belátásodra bízom öltözeteid megválasztását. De ne feledd szabódat sürgetni, tudod, szeretem a pontosságot s mához egy hétre a maisonvalli állomáson vár szerető atyád.

Eddig a levél. Szerettem volna sirni s ujjongani, az ablakot kitérni, hogy kikiálthassam a világba: férfi vagyok! Az apám is annak tart! Az erszényem tömve pénzzel! S családom már a jövőd házasságom utját egyengeti! De férfiasan visszafojtottam érzelmeimet s egy hatalmas szivarra gyujtva rohantam a szabómhoz.

Aki gondolataimat hihetetlenül gyermekeknek tartja, elfeledi, hogy tizenhétéves koromig a világtól elszigetelten, a kollégium börtönfalai között éltem.

Henriette unokatestvéremről valóban gyakran emlékezett atyám. De csak lelki tulajdonságait dicsérte, külsejéről, koráról sohasem beszélt.

Azonban a tizenhétéves ifju, kit a bűvös »cousine« szó rögtön édes mámoros hangulatba ejt, csakis fiatalnak s bájosnak tarthatja unokanővérét. Tizenhat évesnek, őzjárásnak, galamb tekintetűnek, akiért ismeretlenül is epekedik.

Henriette arcát, alakját nem idézhettem éles körvonalakban magam elé, a májusi nap-sugárral, a virágszirmról lepergő harmatcseppek tévesztetem össze. Első találkozásunkat gondolatban ezerszer is átéltem.

Ó a kertben egy rózsabokor mellett vár reám.

Hosszu, halványkék ruhában, piros rózsákat tépdés.

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat

Fő-utca Moskovits-fele ház.

Széchenyi szállodával szemben

TELEFON 509.

TELEFON 509.

Steiner Ernő, okl. mérnök. Nagyvárad.

Villamos világítási cikkek.

Elvállalja villamos világítási berendezések, elektromotorok-, távbeszélők-, jelző-készülékek stb.

Mérnöki és mindeme szakba vágó tervezések és munkálatok műszakilag tökéletes kivitelét.

IZZÓLÁMPÁK.

MODERN

CSILLÁROK NAGY RAKTÁRA.

Költségelőirányzatokkal

. szívesen szolgálunk

Kassa leendő püspöke.

A hivatalos lap mai száma közli a kassai segédpüspök kinevezését a következőkben:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Fischer Colbric Ágost esztergomi praelátus kanonokot, Pázmán-intézeti igazgatót, Bubits Zsigmond kassai püspök mellett segédpüspökké utódlási joggal kinevezem.

Kelt Wallseeben, 1904. évi december hó 27-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Berzeviczy Albert s. k.

Az új segédpüspökhöz méltán lehet gratulálni a kassai egyházkerületnek és ősz püspökének. Fischer Colbric Ágost személyében rendkívül képzett széles körű tudású, apostoli buzgóságú s áldozatkész főpáztort nyer a magyar kath. egyház. Fiatal ember, 42 éves az új püspök, a magyar egyházi irodalomnak lelkes művelője. Alapos tudása előtt meghajolt a bécsi egyetem is, mely őt rendes tanárnak öhajtott megnevezni, de Fischer nem vállalkozott rá, mert nagy áldozatot követeltek tőle érte: hogy mondjon le a magyar állampolgárságáról, amit megtenni nem volt hajlandó. Ez egyúttal híven jellemzi magyar hazafias érzelmeit is. Fischer egy évtizeden át hitoktatója és magyar nyelvtanára volt Erzsébet főhercegnőnek, Rudolf trónörökös árvájának. E minőségében a király ő Felségének megelégedését érdemelte ki. Az új segédpüspök működése elé méltán néz a legszebb reményekkel a magyar kath. egyház.

A német kereskedelmi szerződést megkötötték.

A Németországgal kötendő szerződés tegnapi már nagyon sürgőssé lett, annyira sürgőssé, hogy a közös miniszteri értekezlet, mely este 7 órakor ült össze a budavári miniszterelnöki palotában, csak hajnalra ért véget.

Tudósítónk jelenti: Közös miniszteri értekezlet volt tegnap a budavári miniszterelnöki

palotában. Ez értekezletre ma este 7 órakor Budapestre érkeztek gróf Goluhowszky külügyminiszter, továbbá az osztrák kormány részéről báró Gautsch miniszterelnök, gróf Bouquoy földmivelésügyi miniszter, Kosel pénzügyminiszter, báró Call kereskedelemügyi miniszter, gróf Bylandt-Rheidt belügyminiszter és az osztrák szakreferensek.

A magyar miniszterek közül részt vettek az értekezleten: Tisza István gróf miniszterelnök és belügyminiszter, Tallián Béla földmivelésügyi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter és a magyar szakreferensek.

Az értekezlet tárgya: a német kereskedelmi szerződés volt. A német kormány ugyanis újabb javaslatokat tett, melyek a berlini hivatalos körök véleménye szerint nagyon közel járnak Ausztria-Magyarország felfogásához. A mai budapesti közös miniszteri értekezleten a szakreferensek bemutatták Németország javaslatát, mire a magyar és az osztrák kormány tagjai behatóan megvitatták, milyen állást foglaljanak a javaslatokkal szemben.

Az értekezlet hajnali 3 óra után ért véget. Ugy értesülünk, hogy az ellentétek most már végképpen elsimultak és a miniszterek megegyezésre jutottak, úgy hogy a szerződés megkötésének most már semmi nem állja útját.

Berlinből táviratozzák, hogy a német kereskedelmi szerződés megkötése a jövő héten véglegesen meg fog történni.

Választási előkészületek.

Nagyváradon.

A nagyváradai képviselőválasztás csendesebben igérkezik, mint a legutóbbi alkalommal volt, jóllehet, hogy a választási mozgalom még ezután fejlődik ki erősebben.

A kormánypárti irodában és ezenkívül, valamint az egyes hivatalokban is dolgoznak Hlatky Endre megválasztása érdekében.

A függetlenségi párthoz tartozó polgárok nagy érdeklődéssel várják Barabás Béla leérkezését, hogy programbeszédjét megtartsa.

A polgármester hirdménye.

A képviselő választásra vonatkozólag Rimler Károly polgármester a következő hirdményt bocsátotta ki:

Egy héttel ezután, a kitűzött időben Misonvalban érkeztem. Míg egy végnélküli hosszú éjszakát kellett átvirrasztanom. Az álom már napok óta került szemem.

A kora hajnal a parkban üdvözöltem. A nap szendén, rózsás fátyolba burkolódzva akkor lépett ki az Oise aczélszínű habjaiból.

Elragadó látvány volt. Öntudatlanul, kitért karokkal gyönyörködtem benne. Egy puska-lövésnyire tőlem a sötétlő fenyves, jobbra, lankás domboldalon széjjelszórt karsutorny nyaralók. A dombtetőn zöldelő lombok között kicsillan egy kápolna aranyos keresztje. Szegszőlal a hajnali harang, nem ünnepélyes bugással, csak csilingelve, egyszerű emberek nyelvén, de szívhezszólan. Előttöm gyepes rózságy. A la Franze lehelletétől illatos a lég, a rigók füttyjétől hangos a berek.

De néhány perc alatt beteltem a regg bűbájával. Szemeim nyugtalanul kémlelték a kerítést, vajjon nem látom-e meg a kíváncsi szempárt, amely bizonyosan lesi már jöttömet. A fehérkavicsos uton gyors léptekkel atyám közeledett felém:

— Nos, tetszik a vidék? Meg vagy elégedve?

— Boldog vagyok atyán — szóltam nyakába borulva, de — ugy-e azt irtad, Henriette unokanővérem itt lakik közelünkben?

— Itt, mellettünk, a vadrózsával felfuttatott nyaralóban. Az egész környéken a Rózsavilla a legizlésebben épített s berendezett

Dicsőségesen uralkodó első Ferencz József ő Császári és apostoli Királyi felsége az 1905. év január hó 4-ik napján kelt kegyelmes királyi meghívó levéllel az 1905—1910-iki országgyűlést 1905. évi február hó 15-ik napjára Budapestre egybehívni kegyeskedett.

Ezen kegyelmes királyi meghívó azon polgári kötelességet szabja elénk, hogy az egybehívott országgyűlésre képviselőt válasszunk.

Ebből kifolyólag Nagyvárad város központi választmánya a nagyváradai választó kerületben az országgyűlési képviselő választásra határidőül 1905. január 26-ik napjának (csütörtök) délelőtti 8 óráját tűzte ki s a választás helyéül az Ujváros városrészben levő Fekete Sas szálloda 20. számú szobáját és az emeleti hátsó éttermet jelölte ki. A választás vezetésére, valamint a szavazatszedésre vonatkozólag a központi választmány a következőleg intézkedett.

A szavazatszedésre két küldöttséget alakított.

A választás vezetésére választási elnökül Mezey Mihályt választotta meg, aki egyszersmint az első szavazatszedő küldöttség elnöke is; küldöttségi elnökül Sipos Orbán, helyettes elnököknek Mihelfi Adolfot és Huzella Gyulát, jegyzőknél dr. Istvánffy Istvánt, dr. Thury Kálmánt, helyettes jegyzőknél dr. Teleszky Bélát és dr. Wavrek Kálmánt választotta meg.

A megválasztottak beosztása a következőleg eszközöltetett:

Az első szavazatszedő küldöttséghez küldöttségi elnökül Mezey Mihály, jegyzőül dr. Istvánffy István, ki egyszersmint választási jegyző.

A második szavazatszedő küldöttséghez küldöttségi elnökül Sipos Orbán, jegyzőül dr. Thury Kálmán osztatott be.

A helyettes elnököket és a helyettes jegyzőket a törvény értelmében a választási elnök fogja beosztani.

Mezey Mihály választási elnököt akadályoztatása esetén Sipos Orbán küldöttségi elnök helyettesíti.

A központi választmány a városrészeket, valamint a választás sorrendjét az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 61. §-a értelmében a következőképen állapította meg:

Mezey Mihály választási elnök vezetése alatt működő szavazatszedő küldöttség előtt Nagyvárad-Olaszi-i, Nagyvárad-Velencei és Csillagvárosi, a Sipos Orbán elnöke alatt működő szavazatszedő küldöttség előtt a Nagy-

Én ellenben fehér lilomot szakítok s féltrédre ereszkedve nyujtom át neki.

— Üdvözöllek szép rokon, én Róbert vagyok, az unokabátyád. Hódolatom jeléül im fogadd e lilomszálat, a testvéredet.

— Üdvözöllek én is, kedves bátyám, — feleli ő elfogultan. — Már régóta várlak. E piros rózsák is érkezésedre bontották ki szirmaikat.

Aztán megöleljük egymást. És mialatt a hanyatló napsugarak játszadoznak körülöttünk s rózsák, lilomok hajlongnak, illatoznak, örök hűséget fogadunk egymásnak. Még akkor hittem ennek létezésében. És kézen fogva járjuk be a parkot, felkeressük atyánkat s áldást kérünk frigyünkre.

Ámde e bohó álmok, melyeket nyitott szemmel álmodtam át, nem kábítottak el annyira, hogy ruháimról megfeledkezzem. Sőt a nap javarészt a szabómnál töltöttem, de egyik-másik öltönyömet egy-egy találkozás jelenet ábrándozása közben választottam.

Szabóm hűledezve jegyezte parancsaimat. Se ékesszólása, se megbotránkozása nem tért el a riktószínű frakkoktól, rózsás mellényektől. Henriette csak a szendesség színét szeretheti, — ezért első látogató ruhámhoz egy kihívóan kékszerű selyem-inget választottam. S a pantallónak, gallérok, kézelők válogatásánál is mindig Henriette lebegett szemem előtt.

A szabóm bizonynyal azt hitte, e ruhák szinpadai szereplésre készülnek.

nyárilak. De erről nemsokára magad is meggyőződhetesz. Még a délelőtt folyamán meg kell látogatnod rokonodat. Ha bejártad a kertet s a gazdasági épületeket, öltözködj s tizenegy órakor jöjj utánam a Rózsavilla villába, Blairvilléknél villásreggelizünk.

— Ah! Már az első reggelit együtt töltjük el! — ujjongottam magamban. — Talán ez lesz eljegyzési lakománk, s az ősszel egybekelhetünk!

A gazdasági épületeknek természetesen a tájára se mentem, szobámba zárkoztam, s három óra hosszat csinosítottam magam. Sorra előszedtem a ruháimat s gondosan vizsgáltam, melyik az ünnepélyes alkalomra a legillőbb. Végre hosszas fontolgatás után a mogyorószínű pantallont, kék kabátot s a rezedazöld selyem-inget öltöttem fel. Végre még egy sárga látszólag hanyagul megkötött nyakkendővel s egy puha fehér kalappal igyekeztem fokozni a hatást.

Ily módon felpiperézve, megelégedetten lépkedtem a Rózsavilla felé. Rövid erélyes csöngetésemre föltárult a rácsos kerti kapu. A tornác felől egy komoly, meglepett hang üdvözölt:

— Róbert? Valóban te vagy az?

Hódításom bizonyos, atyám is meglepte öltözetem — és öntudatosan kanyarodtam be a tornácra vezető utra. De az ut közepén meghökkenve állottam meg. Vagy tiz lépésre tőlem, a tornác felső lépcsőjén egy kifeszített napernyő mögül édes, sikitó hang szólalt meg:

várad-Ujvárosi, Külvárosi és a Nagyvárad-Váraljai választó polgárok fognak szavazni, és pedig a Mezey Mihály elnöke alatti küldöttség előtt a Nagyvárad-Olaszi-i és a Sipos Orbán elnöke alatti küldöttség előtt a Nagyvárad-Ujvárosi választók kezdik meg a szavazást és azután az előbbinél a Nagyvárad-Velence és Csillagvárosi, — az utóbbinál a Nagyvárad-Váraljai választók folytatják a szavazást.

A választási eljárást fennebb jelzett napon és helyen reggeli 8 órakor nyitja meg a választási elnök, a szavazás pedig reggeli 9 órakor fog megkezdetni és megszakítás nélkül folytatattatik.

Képviselőjelöltet a kerület 10 választójának kell együttesen ajánlani, ezen ajánlat irásban legkésőbb a választás megnyitása után fél órával adandó át a választási elnöknek. Az ajánlattal egyidejűleg bizalmi férfi is jelölendő.

A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, akik az 1874. évi XXXIII. t.-cz. alapján az 1905. évre érvényes képviselőválasztók névjegyzékébe fel vannak véve.

A szavazás nyilvánosan, élőszóval történik.

Figyelmeztetnek a választók, hogy a választásnál fegyverrel, vagy bottal megjelenni nem szabad.

Ugyancsak tiltva van a választót a szavazásnál irányadólag utbaigazítani vagy rábeszélni.

Ezekután elvárja és reméli a központi választmány, hogy Nagyvárad város polgárai alkotmányos jogukat és szavazati joguk szabad érvényesítését azon törvényisztelettel, hazafias komolysággal és higgadsággal fogják gyakorolni, mely Nagyvárad város polgárait ez ideig is minden alkalommal kiűntette.

Kelt Nagyvárad város központi választmányának 1905. évi január hó 10. napján tartott üléséből.

Rimler Károly
polgármester, mint a központi választmány elnöke.

A választások Biharmegyében.

Biharmegye központi választmánya tegnap, pénteken délelőtt tartott ülésében foglalkozott a képviselőválasztásokkal s megállapította a választások határnapját s kiküldötte a választási elnököket és jegyzőket.

Dr. Miskolczy Ferencz alispán elnöke alatt Fráter Zoltán, Fráter Kálmán, Hranyiczky

Károly, Olasz Elemér, dr. Wallner Ödön, Középegy Kálmán, Fercsák István, Cziffra Gerő, Szikszay Lajos, Miskolczy Árpád, Zigre Miklós, Balogh Lajos és Jancsó Károly.

A rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének és a belügyminiszter leiratának felolvasása után a választások határidejét Biharvármegye választó kerületeiben január 20-ra tűzték ki.

Ezután megalakították a választási küldöttségeket, a következőkben:

A Bihari választókerületben: választási elnök és az I. szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Márkus László; jegyző: Bíró László.

A II. küldöttség elnöke: Udvarhelyi Béla, jegyző: Fodor Gyula.

Helyettes elnökök: Zathureczky Albert és Léway Mihály. Helyettes jegyzők: Szokolay Mihály és Herczegh János.

A bárándi kerületben: Választási és I. küldöttségi elnök dr. Gyöngyössi István; jegyző Futó József.

II. szavazatszedő küldöttségi elnök dr. Buday József; jegyző Ötvös Lajos.

Helyettes elnökök Biber József és Racsek János; helyettes jegyzők Czövek Ödön és Fülöp Géza.

A belényesi kerületben: Választási és I. küldöttségi elnök Wallner Ödön, jegyző Beliczay Elek.

II. küldöttségi elnök Győri Géza; jegyző Körner József.

Helyettes elnökök Farkas Traján és dr. Schwimmer Márton; helyettes jegyzők Drágán Sándor és Papp József.

A b-ujfalui kerületben: Választási és I. küldöttségi elnök Medzihradzsky Miksa, jegyző Kerekes Gyula.

II. küldöttségi elnök: Réthy Kálmán, jegyző Dalmy Mihály.

Helyettes elnökök Tardy György és Szigethy Elek; helyettes jegyzők Varga Imre és Gyarmathy József.

Az ugrai kerületben: Választási elnök és I. küldöttség elnöke Keszthelyi Zoltán, jegyző Nagy Imre.

II. küldöttségi elnök Czeglédy Imre, jegyző Katona Imre.

Helyettes elnökök id. Markovits Károly és Márk Ferencz; helyettes jegyzők Székelyhidy Károly és Kovács Győző.

A hosszu-pályi kerületben: Választási elnök és az I. küldöttség elnöke Jerzsák István, jegyzője Fülöp András.

A II. küldöttség elnöke dr. Móricz Ernő, jegyző Karakas Dániel.

Helyettes elnökök Körffy Ferencz és Frá-

ter Ákos; helyettes jegyzők Pelei József és Fibik István.

A Székelyhidi kerületben: választási és I. küldöttségi elnök Balogh Lajos; jegyző Franly István.

II. küldöttség elnök Magyar Miklós, jegyző Buday Géza.

Hely. elnökök Penkert Mihály, és Erős Zoltán, hely. jegyzők Jakab Rezső és Széles József.

A Nagyszalontai kerületben: választási és I. küldöttségi elnök Szikszay Lajos, jegyző Szemes Lajos.

A II. küldöttség elnöke Leidl Henrik, jegyző Diószeghy Károly.

Hely. elnökök Zilahy Lajos és Csájlík György; hely. jegyzők Wágner Ferencz és Kiss Antal.

Az élesdi kerületben: választási és az I. küldöttség elnöke Örley György, jegyző Herczegh Kálmán.

A II. küldöttség elnöke Zathureczky István jegyző Nagy Imre.

Helyettes elnökök Nánássy Imre, Filip Tódor; hely. jegyzők Széles Gyula és Szűts István.

A tenkei kerületben: Választási és I. küldöttségi elnök: Szunyogh Lóránd; jegyző Ötvös Béla.

A II. küldöttség elnöke Szathmáry Király Andor; jegyző Roskovits Béla.

Hely. elnökök Somogyi Béla és Boglucz Béla; hely. jegyzők Hanák Sándor és Reviczky Károly.

A m.-csékei kerületben: Választási elnök és I. küldöttségi elnök Jancsó Dezső; jegyző Papp János.

A II. küldöttség elnöke Középegy Kálmán; jegyző Klermann József.

Hely. elnökök Korda Andor és Venter Jenő; hely. jegyzők Sinai Lajos és Tamás Traján.

A margittai kerületben: Választási elnök és az I. küldöttség elnöke Örley Kálmán, jegyző Gencz József.

A II. küldöttség elnöke Bónyi Adorján, jegyző Benicz István.

Hely. elnökök dr. Andrassy Ernő és Horváth István; hely. jegyzők Horváth Péter és Appán Gyula.

Választási mozgalmak a megyében.

A bihari kerületből a kormánypart terrorizmusáról érkeznek hírek.

Tóth László érdekében a községi jegyzők korteskednek.

Különösen Gál Ferencz h.-pályi-i jegyző azzal akarja az ellenzéki zavazókat meghódítani, hogy Tóth László gazdag ember s nincsen rászorulva a képviselői napidijra, hanem ezt az összeget a községeknek adja iskolák és templomokra. Hegyközszáldobágyon azonban a polgárok indignálódva utasították vissza az ajánlatot.

A tenkei kerületben Roxin Miklós gör. kat. esperes kormánypartti jelölttel szemben az ottani erős ellenzék, miután Muzsa Gyula fővárosi gyógyszerész visszalépett, Horthy Béla festőművész, beregmegeyi földbirtokost léptette fel, aki már meg is érkezett Tenkére és elmondta programját, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak Horthy most a kerület községet járja. Az oláhok is tömegesen gyülekeznek a 48-as zászló alá. A független eszmék ezeket is erősen lelkesítik. Az ellenzéknek így erős reménye van a győzelemre.

Az Élesdi kerületben gróf Zichy Rezső, miután másutt teljesen biztos, hogy mandátumhoz jut, visszalépett.

A belényesi kerület választó polgársága is, mint az előjelekből látszik, Bartha Ferenczet küldi a parlamentbe képviselőjéül, ki már a mult cikluson is képviselte a kerületet függetlenségi programmal.

Az országban.

A vezérlő-bizottság már reggel kilenc órakor együtt volt. Küldöttségek jártak előtte egész délelőtt. Az első Dorogról jött és arról akart meggyőződni, hogy az ott fellépett Zlinszky István csakugyan függetlenségi párti-e

— Hol van az a gyerek? Hadd öleljem meg a kis cousiomet.

S a napernyő becsukódott. Elöttem egy görbehátú öreg anyóka állott, ki nagy pápaszeme mögül szuróan tekintett reám. Csak egy pillanatig, azután rikácsoló hahotába tört ki.

— Ki ez? Mi ez? Emberi lény? Nem, egy tücsök, egy szitakötő, egy kolibri! Hát ilyen piperkőcnek nevelte ön a fiát — fordult atyámhoz, ki a dühtől sápadtan harapdálta ajkát. — Nos, nem ilyennek képzeltelek fiam, — folytatta lecsillapodva. — De a ruha végre is csak külsőség, ne ítéljük róla. Jöjj közelebb, csókold meg szerető rokonodat.

Az illuziókat szétépheti egy pillanat, de meg nem semmisítheti. Az én örökké álmódó gyermeklelkemben hirtelen a dajkamesés szépséges királyleányai merültek fel, kiket a gonosz búbajos vasorru bábákká varázsolt, míg egy szabadító csóktól vissza nem nyerték eredeti szépségüket. Talán Henriettet, az én álombeli aranyhaju cousineomat is ez a sors érte? S egy titkos reménnyel szökkentem fel a tornácra: hátha megtöri csókom a gonosz varázslatot?

Már ajkam csaknem érintette rokonom fonnyadt arcát, mikor a mögöttem lévő hintaszékről felpattant egy kurtaszoknyás kis leány s gunyos nevetéssel a szobába menekült.

Máig sem tudom: a csók előtt, vagy után rohantam-e haza a Róza villából. Csak arra emlékszem, hogy szobámba érve, letéptem

magamról nevetséges papagályrongyaimat s szégyenkezve rejtem a párnámra.

S még évek multán is pirultam, mikor unokánővéremről beszéltek. Bohócsapkát éreztem fejemen s egy üde gyermekhang gunykazaja csendült meg a fülemben.

Clairville Henriettel évekig nem találkoztam.

Mult ősszel, Maisonval környékén vadászgatva, betértem hozzá. Még ránczosabb s görnyedtebb volt. Éppen miséről tért haza. Egy távoli rokona, egy kékruhás, karcu, őzjárású leány kísért, kibem csakhamar az egykori kurtaszoknyás kisleányra ismertem.

— Te vagy az fiam! — sipította cousineom. — Levetted-e már kolibrijelmezedet? Vagy még mindig a párisi szabóid bolondját járod?

Mialatt kisérőjét üdvözöltem, figyelmesen vizsgált tétőtől talpig.

— A gallérod még mindig nevetségesen magas, ilyen felpeczkelt nyakkal jár a fővárosi ember?

Aggódva pillantottam társnőjére.

A leányka pirulva elfordítá fejét, a közeli rőzsabokorhoz lépett s zavarában tépdelte a piros rőzsaszirmokat.

A cousineom méltán csodálkozhatott, hogy miért csókoltam ezuttal oly hevesen, hálásan fonnyadt arcát.

mert azt rebesgetik róla, hogy a néppárthoz szit. Kossuth Ferencz megnyugtatta őket, a küldöttséggel azután gróf Zichy Jenő beszélgetett el sokáig.

— Nincs most — magyarázta nekik — se függetlenségi párt, se néppárt, se Ugronpárt, hanem balpárt, amelyik magyar érzelmű és a jobbpart, amelyik a lelkiismeretét a kormánynak adja bérbe. Aki hazafi, annak nem nehéz ezt megérteni.

A jó doroghiak meg is értették, de mégis csóválták bele a fejüket.

— De azért mégis csak Kossuth Lajos a mi apánk! — mondta a vezetőjük.

A többi felállott:

— Éljen Kossuth Ferencz . . .!

Volt deputáció, amelyik *Elesdről* jött és arra kérte a függetlenségi pártot, hogy dr *Farkasházy-Fischer* Zsigmond újságíró, aki *Telegdy* Józseffel szemben lép fel, függetlenségi ember-e? Megnyugtató felvilágosítást kaptak s éljenezve mentek haza.

A vezérő-bizottsághoz ma többek közt a következő jelölésekről és választási mozgalomról érkezett hír:

Budapest. A fővárosban izgatott a hangulat, de úgy ígérkezik, hogy *Darányi, Andrássy* és *Vázsonyi* győzni fognak. Furcsán van a többi kerület. Az első kerületben talán még diadalmaskodik a szabad polgárság, de a 3., 5., 7., 8. és 9. kerület jóformán kardcsapás nélkül zsákmánya lesz a kormánypártnak, holott ezekben a kerületekben is van ellenzék, talán nagyobb, mintsem az ember külszínre gondolná.

Ezért a szövetkezett ellenzék vezérő-bizottságát és különösen annak legkimagaslóbb alakjait, magukat a vezéreket okolják.

A *királyhelmeczi* kerület képviselőjelöltje, *Meszner Béla* tegnap érkezett meg a kerületébe, hogy elmondja a programbeszédét. A szebenyiki állomáson lovag *Ilotzky Pál* fogadta a jelöltet s a vele érkezett vendégeket. A választók gyűlése délelőtt 10 órakor volt a Rigószálló nagytermében, amelyen *Szepessy Ede* prépost-esperes elnökölts s *Meszner Bélát* ajánlotta jelöltül. A gyűlés egyhangulag helyeselte a jelölést.

Innen a templom előtt levő térre vonultak, ahol óriási tetszéssel mondta el a jelölt programbeszédét. Utána dr *Buza Barna*, dr *Fried Lajos* és dr *Tassy Pál* beszéltek.

A gyűlés után lakoma volt, amelyről *Kossuth Ferencz* táviratban üdvözölték. A városban nagy a lelkesedés és *Meszner Béla* megválasztását biztosra veszik.

A *fejérmegyei Erd* községből az alábbi levelet kapta a vezérő-bizottság:

Mélyen tisztelt nagyságos Pártelnök ur! A mostani kormány égbekiáltó vesztegetéseket követ el a képviselőválasztás alkalmával mindenfelé, így tegnap is a Fejérmegyei Erd községben a kormány nevében a bíró kidoboltatta, hogy akinek a földjére, házára adóhátralék van táblázva, vigye fel a község házára az adókönyvét és ha a kormány jelöltjére szavaz, leveszik róla a terhet. Ilyen hajmeresztő arczatlansággal akarja *Tisza Pista* a saját zászlója alá hajtani a választópolgárokat. Maradtam az egész szövetkezett ellenzék üdvözölve, kérem Istent, hogy vigye diadalra a szövetkezett ellenzék zászlaját.

Polónyi Gézáért Kézdivásárhelyről jött küldöttség. Polónyi hosszas rábeszélés után vállalta el a jelöltséget.

Oravicáról jelentik: A kerületnek eddig csak szabadalvüparti jelöltje van. *Gränzenstein Béla* valóságos belső titkos tanácsos, államtitkár, akit valószínűleg meg is választanak itt. Most azonban híre kelt, hogy az államtitkár megígérte a soproniaknak, hogy választása esetén az ottani mandátumot fogadja el. Ez az esetleg fellépő ellenzéki jelölt bizonyos győzelmét jelenti. Ezért ma egy tiztagu küldöttség ment *Gränzenstein*hez, amely arra kérte, hogy mindenesetre ragaszkodjék az *oravicai* mandátumhoz.

Turócsezentmártonban a tót nemzetiségi párt a napokban tartott értekezletet és elhatározta, hogy a most küszöbön álló választásokban résztvesz és minden jelöltet, a ki tót nemzetiségi programmal fellép, tőle telhetőleg tá-

mogatni fog. Oly kerületekben, a hol tót nemzetiségi párthoz tartozó jelöltet nem állítanak, azokat a jelölteket fogja ajánlani a tót választóknak, akiktől a magyar ajku nemzetiségek támogatását lehet remélni. A párt programja 18 pontból áll és egyebek között az egyházi törvények revízióját is követeli.

Magyar-Kanizsáról jelentik a Magyar Távirati Irodának: A magyar-kanizsai választókerületben a képviselőválasztást e hó 27-re tűzték ki.

Aranyosmarótról jelentik: *Dombay Miklós* nyugalmazott alispán a jelöltséget nem fogadta el. Az egyesült ellenzék *Karácsonyi Sándor* néppártit jelölte *Klobusitzky* szabadalvüvel szemben.

A beregmezei *tiszaháti* kerület szabadalvü jelöltje *gróf Lónyay Gábor*. Ellenjelöltje *Uray Imre* függetlenségi programmal.

A *mező-kászonyi* kerület függetlenségi pártja *Lónyay Béla* szabadalvüparti jelölt ellen *dr Láczy László* földbirtokost léptette fel.

A keletázsiai háboru.

A czár és a mikádó Vilmos császárhoz.

Berlin, január 13. A czár és a mikádó táviratban köszönték meg *Vilmos császárnak* azt, hogy *Stössel*, illetőleg *Nogi* tábornokot a »Pour le mérité« rendjellel tüntette ki. Az orosz czár válasza így szól:

«A császár ő felségének Berlinben.

Hadseregem nevében köszönetet mondom *Neked* a magas kitüntetésért, a melyben *Stössel* tábornokot részesíteni akarod. Derék helyőrségének élén ő végesvégig bátran teljesítette kötelességét. Hadsereggednek rokonszenvét és *Stössel* tábornok magatartása iránt tanusított előismerésedet mélyen átérzem.»

A japán császár a következő választ adta:

«Ő császári Felsőségének, a német császárnak Berlinben.

Nagyon hálás vagyok Felsőgednek a *Port-Artur* bevételé iránt tanusított elismerésért. Ami Felsőgednek szives óhaját illeti, hogy ugyanis báró *Nogi* tábornoknak a legmagasabb porosz katonai rendjelet akarja adományozni, ehhez örömmel járulok hozzá.»

A béke érdekében.

Berlin, január 13. A nemzetközi békeegyesület központi irodája felszólítja az európai birodalmak békeegyesületeit, hogy járuljanak hozzá a *Francia Béke-Egyesületek Állandó Bizottságától* az orosz és a japán kormányhoz intézendő kérelemhez, hogy ezeket fegyverszünet kötésére és béketárgyalások megkezdésére bírják.

A semlegesség megszövege.

Pétórvár, jan. 13. Az orosz kormány köriratot bocsátott ki, amelyben kifejezti, hogy *Kina*, mely a semlegességet az orosz-japán háboru utolsó idejében megsértette, annak feltartására nem alkalmas. Felsorolja a semlegesség több ízben történt megsértésének eseteit és abbéli aggodalmát fejezi ki, hogy ez az eljárás folytatódni is fog. Ez az országot veszedelmes helyzetbe sodorhatja. Az európai hatalmaknak a háboru elején tett ama kísérlete, hogy *Kina* semlegességét biztosítsák, sikertelen maradt. Ezzel szemben az európaiak ellen való izgatás komoly helyzetet teremtett, amely Oroszországot arra bírta, hogy felhívja e körülményre a közfigyelmet. A körirat végén Oroszország kijelenti, hogy jogot formál magának arra, hogy *Kina* semlegességének ügyében a maga érdekeitől vezettesse magát.

Nem lesz béke.

Budapest, jan. 13. (Saj. tud. táv.) A japán lapok írják, hogy a béke kötés lehetősége a jelen viszonyok közt teljesen ki van zárva.

UJDONSÁGOK.

József főherczeg utolsó órái.

Fiume, január 18.

(Saját tudósítónktól.) A főherczeg állapota közel jutott a katasztrófa perczéhez. Már tegnap az esti órában sem ismert meg senkit és az éj folyamán beállt az agónia.

Az életet csak mesterséges uton tartják fenn a haldokló főherczegben az orvosok. De már az a remény is, hogy a véletlen jobbra fordítja a bajt, teljesen elenyészett. *József Ágost* főherczeg megsürgönyözte a királynak, hogy a katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik.

A hivatalos lap ma a következő jelentéseket közli:

Hetedik orvosi jelentés.

József főherczeg ur ő cs. és kir. Fensége az éjjelt nyugtalanul töltötte. Az erőbeli állapot kevésbé kielégítő. A szív működés meglehetősen jó; a táplálkozás elégséges.

Fiume, 1905. évi január hó 12-én, délelőtt 9 órakor.

Dr. Kiselják s. k.
főherczegi udvari orvos.

Nyolczadik orvosi jelentés.

József főherczeg ur ő cs. és kir. fensége-nél a növekedő apatikus érzés és kevesebb táplálkozás következtében az erőállapot ma kevésbé kielégítő.

Fiume, 1905. évi január hó 12-én, esti 7 órakor.

Dr. Kiselják s. k.
főherczegi udvari orvos.

József főherczeg egészségi állapotáról ma reggel 9 órakor a következő orvosi jelentést adták ki:

A főherczeg éjjel többnyire nyugodtan aludt. Állapotában azonban tegnap óta jelentékeny változás nem történt.

Dr. Kiselják.

TÁJÉKOZTATÓ.

Jan. 22. Kath. Szabad Liceum matinéja.

Jan. 29. Kath. Kör közgyűlése.

Febr. 12. Kath. Szabad Liceum matinéja.

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum estélye: dr *Károly Irén* Előadása.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

* **Hitelesítő közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának csütörtöki közgyűlésének jegyzőkönyvét tegnap délután hitelesítették. A hitelesítő közgyűlésen a tisztviselőkön kívül csupán egy új városatya jelent meg!

* **Uj iskola építése.** Nagyvárad város szük anyagi viszonyai mellett valóban igen sokat áldoz a város közoktatási intézményeire. Most ujabban Várad-Velenczén *Kolozsvári-utcán* épített a város egy fiu-és leány elemi iskolát. Az új iskola felépítésének vállalatba adása czéljából árlejítés lesz február hó 3-án délelőtt 10 órakor a városháza bizottsági termében. Az

összes munkálatok csak egy fővállalatnak adatnak ki s a költségek 79735 korona 94 fillérben vannak előirányozva. Az árlejtési hirdetményt tegnap bocsátotta ki Komlóssy József gazdasági tanácsos az árverelési küldöttség elnöke. A hirdetmény mai számunk hirdetései között teljes egészében olvasható.

* **Hymen.** Pásztor Ede hirlapíró kollégánk folyó hó 18-án fogja tartani esküvőjét Salamon Ilonka kisasszonnyal, özv. Salamon Lajosné leányával.

* **A vásárok és a választások.** A kereskedelemügyi miniszter az iparosokat és kereskedőket különösen érdeklő rendeletet intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, amely szerint a választásokkal összeeső heti és országos vásárok határidejét a választás utánra halasztja el. A kereskedelmi miniszter leirata a következő:

Közérdekből elrendelem, hogy azon országos és hetivásárok, amelyeknek határnapjai a törvényhatóság területén legközelebb megtartandó képviselőválasztás határnapjával egybeesnének, — a képviselő-választás napját követő második napon, amennyiben pedig az vásárra esnek, a harmadik napon tartassanak meg. E rendelkezésem indoka a közrend sikeresebb fenntarthatásán kívül egyrészt az, hogy a választók alkotmányos jogait a vásárlátogatás elmulasztásából esetleg reájuk háramolható hátrányok nélkül gyakorolhassák, másrészt annak megelőzése, hogy a vásártartó községek a vásárok gyéresebb látogatottsága révén helypénzjöveldelmeik tetemes részétől el ne essenek. Felhívom czimet, hogy ezen rendeletéről a vásártartásra jogosultakat, illetve az érdekeltséget megfelelő módon értesítse, hogy amennyiben fentebbiek szerint áthelyezett vásáraikat valamely későbbi napon kívánják megtartani, ezt kellő indokolás mellett Czim első tisztviselője útján kérelmezhetik. — Budapest, 1905. január hó 12-én. A miniszter helyett: Gróf Serényi, s. k.

* **Katonai vegyes felülvizsgálatok Nagyváradon.** A honvédelmi miniszter rendelete most érkezett meg Nagyvárad városához az 1905-ik évben működő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok szervezése, összeállítása s a felülvizsgálatok foganatosítása tárgyában. A rendelet értelmében Nagyváradon is január 30-án, február 23-án, márczius 22-én, április 17-én, május 25-én, június 26-án, július 27-én, augusztus 24-én, október 16-án és 25-én, november 16-án, december 11-én szükség esetén a következő hétköznapiokon fog egybe ülni a felülvizsgáló bizottság. A honvédelmi miniszter a nagyvárad felülvizsgáló bizottság polgári elnökévé 1905. évre dr. Beóthy László főispánt helyettes polgári elnök gyanánt pedig Rimler Károly polgármestert hívta meg.

* **Arisztokrata demokrácia.** Dr Fodor Gyula, a demokrata kör társelnöke lemondott erről az állásáról. Derogál neki a társaság, amelybe Vázsonyi jutott. Derogál, hogy együtt működik Apponyival, Kossuthal, Rakovszkyval és dr Molnár Imrével.

Nono!

Hová is jutott Vázsonyi? Olyan társaságba, amelyre büszke lehet. Büszke nemcsak az egyesekért, akik mind a születési, mind a szellemarisztokráciának legkiválóbbjai s a polgárok legmunkásabbjai. Büszke lehet azért a hazafias lélekért mely ezt az egész társaságot eltölti.

Legalább is nehezen érthető, ha ez valakinek nem tetszik. Vázsonyi hazafiasságára vall, hogy hozzájuk csatlakozott.

Van azonban egy másik társaság, amely-

től dr Fodor Gyula nem huzódzott: ez a szabadelvűpárt, amelynek ő volt egyik hivatalos jelöltje Ujvároson. Szép. De kerestük azt a vonást, amely a szabadelvűpártot demokratábbá tenné az ellenzéknel. És nem találtunk egyebet, mint hogy a szabadelvűpárton több az — új mágnás. Tisza — aki maga sem régóta gróf — még a kis Khónt is báróvá tette, persze a választások előkészületeként.

Demokratizmus és — szerénység nem fér egy kalap alá?

* **Felolvasó-esték Debreczenben.** Oly nagy érdeklődés mutatkozik Debreczen társadalmában a felolvasó-esték iránt, hogy a 4-ik felolvasó estét kivételesen az »Arany-Bika« vendéglő nagytermében tartotta meg s az is megtelt közönséggel. Az első szám volt Bogár Matild éneke zongora kíséret mellett kellemes hangjával gyönyörűen adta elő Stahl R. »Szívem bálványá« és Bzibula A. »Angolkeréngő« cz énekszámokat. Nagy érdeklődést lehetett tapasztalni Pirkler Ernő ur szavalata iránt, ki Reviczky Gyula »Pán halála« című költeményével a nagy várakozást is tulszárnyalta. A harmadik számmal kitörő öröm fogadta Domaniczky Terézt, ki gordonkán zongora kíséret mellett Popper D. »Áhítat« és »Taran-tella« című darabjait adta elő nagy bravúrral. Majd következett a negyedik számban dr Izsó János törvényszéki orvos tudományos, szellemes s e mellett praktikus tanácsokkal bővelkedő felolvasása »Az álomról«, mely azonban nem ringatta álomba hallgatóságát, hanem mindvégig fokozta hallgatósága érdeklődését s mégis kielégítette tudásvágyát azon dolog iránt, melyről felolvasó véleménye szerint többen nem is annyira hallani szeretnek, mint azt talán inkább gyakorolni szeretik. A műsort Munkácsy János hegedűművész játéka fejezte be Tartini, g-moll szonáta és Hauser, Hongroise című, zongorakísérettel előadott darabokkal, melyek után a közönség ujjazására harmadik darabot is eljátszott.

* **Halálozás.** Megdöbbenő halálesetről értesít tudósítónk Uj-Palotáról Heilman Jakabné szül. Kötting Katalin 39 éves korában e hó 13-án a 13-ik gyermekével elhunyt. temetése e hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz a róm kath. templomból.

* **A villamos árammérőt ingyen adják.** »Értésére adjuk a n. é. közönségnek, hogy a villamos mű, mindazon fogyasztóknak, a kik legalább 10 drb. 16 gyertyás izzólámpát f évi december hó 31-ig berendeztetnek, az árammérőt továbbra is díjmentesen szolgáltatja. Tíz darab 16 gyertyás izzólámpánál kevesebbet berendeztető fogyasztók az árammérő után havonként 80 fillér árammérőért fizetnek. Felkérjük tehát mindazokat, a kiknek villamos áram bevezetése tervükben áll, hogy az áramot még ez év folyamán vezettessék be, mert az árammérő díjmentességének kedvezménye f. évi december hó 31 én véglegesen megszűnik. Nagyvárad város villamos műve. Belányi Imre igazgató«

* **A debreczeni ellenzék.** Debreczen város központi választmánya tegnap tartotta a választások határidejét és a választás szavazatszedő küldöttség megalakító ülését. Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt. A központi választmány tagjai minden egyes tisztségre szavaztak s a szavazásból minden esetben az egyesült ellenzék került ki győztesen. Megtörtént pedig az az eset, hogy Debreczen mind a három kerületében ellenzéki ember lett a választási elnök, helyettes elnök. Ilyen eset Debreczen történetében még nem fordult elő.

Katonasággal, csendőrséggel is tisztán a választási elnök rendelkezik, szavazatokat kifogásolhat stb.

* **Bimbóhullás.** Bartha Miklós gyógyszerész és nejét súlyos csapás érte. Kis leánykájuk Mariska tegnap 3 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. A kis halott temetése 14-én délelőtt 10 órakor lesz.

* **A második gyógyszerész Érmi-hályfalván.** Kun Aladár érmi-hályfalvai gyógyszerész a belügyminisztertől kérte a jogot, hogy Érmi-hályfalván még egy gyógyszerészt állíthasson fel. A belügyminiszter a kérvényt véleményezés czéljából leküldötte Biharvármegyéhez.

* **A kórista és a böghördő.** Az egyik Bémertéri kávéházban egy közeli vidéki város cigányprimása »vendégszerepelt« a napokban. A művész megakartta ismerni a közönséget, hogy megtudja, hogy ki szereti és ki fizeti meg legjobban a szivhez szóló szép magyar nótákat. Ezért aztán magához vett egy váradai kartársát, ki az egész kávéház közönségének elmondotta a nevét és polgári állását. Csak egy sovány képű borotvált arcú czilinderes urról nem szólott semmit. De a kiváncsi primás nem nyugodott belé, hanem megkérdezte:

— Hát az az ur, aki ott a sarokban ül kicsoda?

— Az ott? . . . Az egy Kórista.

— Kórista? Mi az a Kórista?

— Hogy mi? Hát . . . hát . . . a kórista olyan a színészek között, mint mi köztünk a — böghördő.

* **Van szerencsém a n. é. közönség** becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern helyiségben minden szerdán este kitünő tüdő, májas, véres hurka és kolbász kapható. Ugy mint minden pénteken este halpaprikás. Ezenkívül bátorodom becses figyelmüket felhívni a kitünő érmelléki, nagyvárad és aradi hegyaljai termelőktől beszerzett boraimra, melyet igen tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátom, Non jó reményben, hogy ugy mint eddig ezentul is kérem becses pártfogásukat maradtam kiváló tisztelettel Szabó Gyula vendéglős.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: Fecskéfészek.

* **Fecskéfészek** kerül ma szinre a Szigligeti színházban az ismert szereposztásban.

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz a színházban — Délután 3 órakor fél helyárrakkal szinre kerül Szép Heléna operett; este rendes helyárrakkal Katalin operett. Mindkét előadásra már ma délután 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

* **A bérlők figyelmébe.** Miután a bérlet első fele letelt, a második felére eső bérleti összeg befizetését kéri a színház titkári hivatala.

Egy negyednapos proscenium páholy az idény második felére kiadó. Bővebbet a színház titkári irodájában.

EGYESÜLETEK.

* **Feloszlott olvasóegylet.** Tépe községében az olvasó-egylet feloszlott s a megszűnést kimondó közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 14. Jogászbál a Kereskedelmi Csarnokban.

Január 21. A biharmegyei nőegylet thea-estélya a Zöldfában.

Január 22. A 48-as népkör bálja a Zöldfa-szalodában.

Január 29. Református bál a Fekete Sas nagytermében.

Február 2. A biharmegyei nőegylet álarcos bálja a Csarnokban.

Február 5. A kath. legényegylet bálja a Zöld-fában.

Jogász bál. Általános érdeklődés van a mai napon tartandó jogász bál iránt. Kétségtelen, hogy az a multság a farsang legszebb és legfényesebb multsága lesz. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendezőség a Pannónia szálló em. 2 sz. alatt bál irodát nyitott, ahol a rendezőség a közönség rendelkezésére áll, karzat és személy jegyek előre válthatók d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

TÁVIRATOK

El nem fogadott jelölés.

Budapest, január 13. (Saját tud. táv.) Uray Géza a szatmári függetlenségi párt jelölését nem fogadta el. A városban a szabadelvűpártiakon kívül, a szociálisták is állítanak képviselőjelöltet.

A kabilok harcza.

Tanger, január 13. Alkazari levelek szerint a hloti kabilok és az Aliszleev-Szabeliek két napja heves küzdelemben állnak Aliszleevből égő falvakat látni. A városba menekült falusiak jelentik, hogy a falubeliek közül sokat megöltek és megsebesítettek. Attól tartanak, hogy a győzők a várost megsarczolják, ha a szultán csapatai, amelyek Fezt 14 nap előtt hagyták el, időközben Alkazárba nem érkeznek.

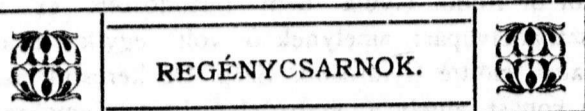
Az orosz alkotmány.

Kiev, január 13. A természettudományok tanárainak itt ülésű kongresszusát tankerületi felügyelő rendeletével berekesztették. A gyűlés elhatározta, hogy az orosz néphez rezolúciót intéz, melyben a jelen körülmények közt az iskola súlyos helyzetéért a nemzetről minden felelősséget elhárít. A kongresszus ezenkívül a közoktatásügyi miniszterhez és a minisztertanácsához a következő táviratot intézte: Az orosz iskola és az orosz tanítók súlyos és rendkívüli helyzete az orosz állam társadalmi helyzetének következménye. Ebből a helyzetből az iskolát csak ama határozatok kivételével lehet megmenteni melyeket a szemsztvoképviselek a pétervári kongresszuson dolgoztak ki.

Péterváry, január 13. Az orosz sebészek tegnap összegyűlt kongresszusa moszkvai egyetemhez annak 150 éves jubileuma alkalmából feliratot intézett, amelyben az áll, hogy az egyetlen sorsa szorosán összefügg Oroszország általános sorsával. E nehéz idők nem fognak örökké tartani. Oktatás és a tudományos kutatás, szabadságára csak egészségesebb jogrend alapján lehetséges.

Maczedóniából.

Konstantinápoly, jan. 13. Az 1903-ban Kis-Ázsiába száműzött felkelő albánok közül 12 elmenekült és hazájába tért vissza. A főfelügyelő parancsot adott elfogatásukra. Török adatok szerint hat török területen időző szerb banda utolsó időben megint megkezdte üzemeit, mert a bolgár komité megnyert néhány szerbománt. Ez okból a szerb bandák megöltek néhány volt szerbománt, kik az exarkátushoz léptek át



GILLIAN.

Angolból átdolgozva. 29

— Ma nem sok volt, — felette, — csak ennyit találunk — kinyitotta kezét s három kis követ mutatott. — De remélem, ezek nagyobb szerencsének előjelei... Micsoda vendéged van?

— Igen, Wynn ur! Utban van a telepére, — magyaráztam sietve. — Megsértette a lábát és sánta, azért kértem, hogy maradjon itt az éjjel nálunk s pihenje ki magát.

— Megsértette a lábát, — szólt hozzá atyám. — Nagyon szívesen látjuk s atyám barátságosan nyújtott kezét. Wynn ur, mindig örülök, ha vendéget látunk. Kérem, tessék leülni! Berti ugyanis felállt és fedetlen fővel állva a kunyhó ajtajához támaszkodott.

Oly szép volt, hogy alig tudtam róla levenni a szememet. Durva ruháját oly fesztelenül és méltósággal viselte, hogy az is, a kit eddig a gentleman tökéletes mintájának néztem, közönségesnek látszott mellette. Whishard Ralf alakja pedig faragatlannak s ügyetlennek mutatkozott.

Vannak napok, melyek élesen emlékeztetben maradnak, melyeket el nem felejtünk soha és ez az este, melyen Wynn Berti vendégszeretettünket igénybe vette, amaz eltörölhetetlen emlékek közé tartozott. Azt a napot soha sem fogom elfelejteni.

Nagyon meleg este volt, szokatlanul meleg, vacsora után mindnyájan kiültünk, csak Margot-t, ki atyám megérkezése után csakhamar visszatért, hagytuk benn, hogy szedje le az asztalt s hozzon rendbe mindent. Én atyám mellé ültem egy szőnyegre, melyet a víz partjánál a fák alá terítettünk, a hold feljöttét vártuk, amelyet eddig is gyakran megtettem, de most oly boldogságot éreztem, mint eddig soha.

Wynn ur, vagy Berti, a hogy nemsokára megszoktam őt nevezni, elbeszélte nekünk, hogy az elshawei aranymezőkre utazik. Már próbált szerencsét Kimberleyben, de eredmény nélkül, az aranymezőkön jobb szerencsét remél. Atyám nem igen biztatta, már sokan visszatértek onnan, lehangelve és csalódva, hogy idejüket, fáradságukat, és pénzüket hasztalanul elköltötték.

— Én ugyan azt hiszem, hogy ha a mezőket felásnák, és jobban megösmernék, akkor a tőkebefektetés nagy haszonnal járna — jegyezte meg atyám elgondolkozva, de a tőke hiánya nagy akadály. Az aranyásók nagy területen dolgoznak, többnyire szegény emberek s nem fogadhatnak elég munkást és nincs is módjukban, hogy a vidéket jól áttanulmányozzák.

— Tehát oly szegény emberek, a kik megesszik ma a mit tegnap kerestek? mondá Berti.

— Ugy van! A nagyrésze talál annyit, hogy életszükségeit fedezheti, de többet nem. Természetes, hogy ásáshoz és aranyosáshoz kevés az erejük, az eddig talált erek nem elégségesek. A minap egy onnét jövő öreg ausztráliai aranyásóval beszéltem, a ki azt mondta, hogy azokat az ereket nem volt érdemes fölászni

— Tehát ön azt hiszi, hogy a ki egyedül dolgozik, annak kevés kilátása van a sikerre? — kérdezte Berti aggodalmasan.

— Attól tartok, hogy nincsen. Kivéve, hogyha önnek jó szerencséje van, felette atyám. Én és társam elég jó eredménynyel dolgozunk, de mi négy kaffert fogadunk s volt eszközünk az aranytalaj kimosására. De megtörténhetik az a ritka eset, hogy önnek szerencséje lesz. Vannak emberek, a kik különösen szerencsések. Tegnap is egy aranyásó négy nagy darab aranyat talált!

— De az rendkívüli eset!

— Ugy van, nagyon rendkívüli és kivételes eset, de — mondá atyám habozva s gondolkodva nézett nézett vendégére és a szakállát si-

mogatta, mint rendesen, midőn valamiről nem volt határozott véleménye, — miért nem csatlakozik hozzánk? Én nem tenném ezt meg minden embernek ezt az ajánlatot, de az ön arca és modora tetszik nekem; noha rég elhagytam a világot és oly különös emberek között éltem, megismertem a gentlamant, és azt hiszem, hogy mi együtt jól megférnénk.

Berti arca kipirult.

— Megengedi igazán társul fogad? Oh, mily hálás volnák! kiáltott föl Berti.

— Mit szól sz hozzá Dórám?

Atyám e szavaknál egyik karjával átölelte a derekamat, a másik kezével, az ő kedves tréfás módján, meghuzta a fületem.

— Kis gazdasszonyunk, — folytatá, — akarsz-e még egy éhes szájról gondoskodni, még egy kabátot mosni és foltozni és még egy rabszolga fölött uralkodni? — Wynn ur, értse meg — s tréfás ünnepiességgel fordult Bertihez — hogy mi itten zsarnoki kormány alatt élünk. Dóra a mi korlátlan hatalmu uralkodónk, mi csak por és hamu vagyunk vele szemben. Ő szól és mi engedelmességek, a kunyhóban és azonkívül is az ő akarta a mi törvényünk.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Egy tárcza érkezett ma hozzánk, melynek beküldője így írta alá magát: *hasköltészet megalapítója*. Ilyen bemutatkozás után a tárczát fölöslegesnek tartottuk elolvasni; bepillantva úgy láttuk, tükörből írta. Szerző a tárczát 3 nap alatt átveheti az esti órákban a szerkesztőségben; később befűtünk vele.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jan. 13.

Buza apr.-re	— — — —	19.62
Buza máj.	— — — —	19.46
Rozs apr.-re	— — — —	15.44
Tengeri májusra 1905.	— — — —	14.92
Zab apr. ra	— — — —	7.59
Repeze aug.-ra	— — — —	22.60

Értéktözsde.

Budapest, jan. 13.

Osztárhitelrészvény	— — — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — — —	806.50
Leszámi oló bank	— — — —	464.50
Rimamurányi	— — — —	514.—
Oszták-m. államvasuti részvény	— — — —	649.—
Közuti vasut	— — — —	569.50
Városi villam s vasut	— — — —	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905. jan 13.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — —	118.75
Magyar koronajárdék 4%	— — — —	98.50
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — — —	98.25
Magyar földteher entesítési kötvény 4%	— — — —	98.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — — —	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	— — — —	209.—
Tiltza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — — —	162.—
Oszták járadék papirban	— — — —	99.90
Oszták járadék ezüstben	— — — —	100.—
Oszták járadék aranyban	— — — —	120.—
Oszták korona járadék	— — — —	100.—
1860. oszt. államsorjegyek	— — — —	157.75
Oszták msgyar bankrészvény	— — — —	16.30
Magyar hitelbank részvény	— — — —	798.—
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — — —	67.825
Oszták-magyar államvasuti részvény	— — — —	6.51
20 frankos arany (Napolendor)	— — — —	19.07
Német birodalmi marka	— — — —	117.47
London vista	— — — —	9547
Páris vista	— — — —	2400
20 márkás arany	— — — —	23.50

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

1395—1904. Vh. számhoz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a n.-várad városi kir. bíróságnak 1904. évi VI. 2236/2. sz. végzése folytán dr. Hesslein Henrik ügyvéd által képviselt Morgenstern Jakab telperes részére *Blum Géza* alperes ellen 356 kor. 16 fill. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1020 kor.-ra becsült inóságokra a n.-várad városi kir. járás-bíróság tenni számu végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán *Nagyváradon Szt.-László-tér 2. számú házban* leendő megtartására határidőül 1905. évi január hó 18-ik napján délután 2 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt porcellánáruk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1905. évi január hó 4-ik napján.

1020

Batig Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat és szájpadlás nélküli műfogakat készít kezeség mellett.

SZÉKELY KÁROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló (Apolló)-utca. 15. sz.

Árlejtési hirdetemény.

Nagyvárad tanácsától nyert megbízás folytán f. évi február hó 3-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében a Várad-Velence városrészben, Kolozsvári-utca 100/31-a. sz. telken tervezet fiu- és leányiskola felépítésének vállalatba adása céljából árlejtést fogok tartani.

Az összes munkálatok, melyek csak egy fővállalatnak adatnak ki, 79735 K 94 fillérben vannak előirányozva. A bánatpénz 4000 K.

Ajánlatot szóval vagy írásban lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyhez egyszerűs mind a kívánt bánatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban, vagy a városi pénztár által kiállított letéti nyugtában csatolandó, alulírott kezéhez 1905. évi február hó 3-ik nap-

jának d. e. 10 órájáig lehet beadni, mikor is azok felbontatni s elbiráltatni fognak.

Azon körülményt, hogy az ajánlattevő a feltételeket, terveket, egységárjegyzéket, jelen hirdeteményt — mely okmányok a városi mérnöki hivatal helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ismeri s magára nézve kötelezőnek elfogadja s zárt ajánlatokban világosan kifejezni köteles.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis a tör. hat. biz. vonatkozó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. jan. hó 10-én.

Komlóssy József,
jog- és gazdaságügyi tanácsos,
mint az árv. küld. elnöke.

Hirdetések felvétetnek
a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számlák, falragaszok, bál meghívók, tánczrendek, étlapok, naptárak, palaczkfeliratok, névjegyek, gyászlapok stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok raktára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Köfaragó)-utca sarkán.

A legújabb meglepő zenélő automata-zongora.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim heves tudomására hozni, hogy a téli unalmas estéket kellemessé teyem, szórakoztasásul egy oly zenélő AUTOMATA-zongorát állítottam föl, ami még nincs több és egy kitűnő nagy gramofont és több játékdolgokat tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátottam.

Továbbá ajánlom magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim, melyeket kizárólag termelőktől szereztem be, mérsékelt árak, előzékeny, pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

743

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Egyben van szerencsém igen tisztelt vendégeim és jóakaróim szíves tudomására hozni, hogy

éttermemet megnagyobbítottam, úgy, hogy tisztelt vendégeim kényelmét megszerzem. Most alkalmam van minden társas összejöveteléhez tágas, szép termet rendelkezésre bocsátani.

Előzékeny kiszolgálás!

Jutányos árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak. — ABONENSEK részére mérsékelt árszámítás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmébe ajánl ni ujonnan berendezett VENDÉGSZOBÁIMAT, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint SZÁLLÓHELY is jutányos ár mellett szíves rendelkezésére áll.

Számos látogatást kérve

tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN

vendéglős.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

NAGYVÁRADON, Fő-utca elején.

Modern lakás, szálloda és kávéház berendezések iparművészeti vállalata. Telefon: 421 sz.

Elegáns matt és fényezett

BUTOROK

jutányos gyári árban.

GYÁRTELEP: BÉKÉSCSABÁN.

Raktárak: Nagyvárad, Baja

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értési a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyasztással egytányként, melyek legolcsóbb árú kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes fényképész lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kártli áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák egytányként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamos motorok eredeti gyári árak mellett ivlámpák

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— villamosvilágítási —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpalczák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

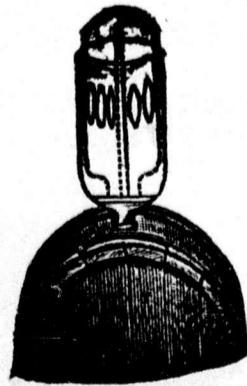
Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Lőrincz Mór Nagyvárad Bémer-tér.

«Grammophon beszélő gépek és lemezek főraktára.»

Fegyverek, revolverek, törős botok, boxerek s mindenféle védelmi eszközök nagy választéka.

Utazó kellékek, kézi és utazó táskák, bőr áruk minden kivitelben. Aczél áruk, önberetváló készülékek, szolingeni és svéd aczél kések a legújabb mintákban kaphatók.



Szenzációs találmány boraink védelmére. Ezen «hydraulikus» aknával lefojtott bornál nem szükséges a töltőgetést havonként ismételtetni. A csapon álló bort megmenti a borvirág, vagyis penésztől, ezáltal nem lesz soha zavaros és savanyu, így utolsó cseppig kristálytisztán eresztődik le a bor és töltőlegessé válik a kis hordókhoz való lehuzás vagy üvegbe való töltőgetés.

Darabja 1 forint.

Hozzávaló 1 üveg desztilin 35 krajczár.



Szemüvegek. Színházi látcsövek.

Bor fokozók. Zwickerek.

Tej «
Sör «
Pálinka «
Écet «
stb.

